

ÅRSREDOVISNING

för

Att bestämma själv

RTVD · RÄTTEN TILL EN VÄRDIG DÖD

Org.nr. 802007-3865

Räkenskapsåret

2021-01-01 – 2021-12-31

Styrelsen och verkställande direktören avger följande årsredovisning

Innehåll

Förvaltningsberättelse
Resultaträkning
Balansräkning
Noter
Underskrifter av årsredovisning

Sida

2– 18
19
20– 21
22– 23
24

Styrelsen för RIKSFÖRENINGEN RÄTTEN TILL VÄRDIG DÖD avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor (SEK).

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel

Balanserat resultat	714 145
Årets resultat	187 011
Summa	901 156

Disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	901 156
Summa	901 156

Riksföreningen Rätten Till en Värdig Död (RTVD)

Verksamhetsberättelse 2021

Innehåll

1. Allmänt om verksamheten

2. Möten och föreläsningar

- 2.1 Årsmötet 2021, digitalt
- 2.2 Webinarium i riksdagen, digitalt
- 2.3 Almedalen, tre digitala seminarier
- 2.4 Oktober-seminariet i Stockholm
- 2.5 AT-läkarforum i Uddevalla
- 2.6 Bokmässan i Lund

3. RTVD-Bulletinen

- 3.1 Bulletin 94
- 3.2 Bulletin 95

4. RTVD på nätet

- 4.1 Hemsidan
- 4.2 Facebook

5. Artiklar i tidningar och tidskrifter

- 5.1 Dagens Nyheter
- 5.2 Svensk Tidskrift
- 5.3 Dagens ETC

- 5.4 Expressen
- 5.5 Altinget
- 5.6 Humanisten
- 5.7 Läkartidningen
- 5.8 Aftonbladet
- 5.9 [Opublicerat]

6. RTVD i massmedia

7. Internationella kontakter

- 7.1 World Federation of Right to Die Societies (WFRtDS)
- 7.2 Nordiskt samarbete

8. Namnsamlingen

9. Intern arbetsfördelning inom styrelsen (Bilaga 1)

10. Medlemmar och medlemsbrev

11. Kassörens kommentarer till föreningens ekonomi och bokslut för verksamhetsåret 2021

12. Styrelsens sammansättning

Bilaga 1

1. Allmänt om verksamheten

Viktiga steg har tagits för att göra föreningens stämma hörd, främst genom en intensiv massmedial närvaro (radio, TV, dagspress), vilken har lett till en ökning av antalet medlemmar, som under året vuxit med närmare 10% från 2037 till 2239. Vi har också sett en mobilisering av motståndet. Där har särskilt den kristna tankesmedjan Clapham-institutet varit aktiv och ordnat möten samt publicerat artiklar och rapporter.

Styrelsens arbete har av pandemiskäl bedrivits på distans och samtliga 11 styrelsemöten har varit digitala, liksom årsmötet.

2. Möten och föreläsningar

2.1 Årsmötet 2021-04-17

Den till föregående årsmöte planerade föreläsningen av chefen för organisationen *lifecircle* i Schweiz, dr Erika Preisig, fick ställas in av pandemiskäl och genomfördes nu digitalt och videofilmades och kan ses på Youtube <https://www.youtube.com/watch?v=Vkl179dPydg>

2.2 Webinarium i riksdagen, digitalt

Staffan Bergström redogjorde för den opinionsundersökning som Novus gjort på RTVDs uppdrag och som visade att åtta av tio svenskar är positiva till frivillig dödshjälp, liksom att nära åtta av tio också vill se en parlamentarisk utredning om möjligheten till frivillig dödshjälp. Under webinariet berättade Bergström också om hur och varför han hjälpte en svårt ALS-sjuk man att avsluta sitt liv. Ledamöter från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet deltog samt därtill ett antal andra partiföreträdare och tjänstemän.

2.3 Almedalen, tre digitala seminarier/paneler

2.3.1 Medicinska panelen: "Dödshjälp i Sverige – dystopi eller utopi?"

Medverkande: PC Jersild, Leg. läkare, författare Niels Lynöe, Professor i medicinsk etik, Karolinska institutet Torsten Mossberg, Anestesiolog, fd medicinalråd, Svenska Läkarförbundet Anna Rundcrantz, Anhörig, Director Specialty Care Gunnar Eckerdal, Docent, överläkare, Sahlgrenska sjukhuset Gunnar Hagberg, Fd överläkare, Moderator RTVD

Inom ramen för Almedalsveckan 2021 höll riksföreningen Rätten Till en Värdig Död ett digitalt seminarium om medicinska aspekter på dödshjälpsfrågan: Självbestämmande och integritet hos svårt sjuka och döende patienter är viktiga mänskliga rättigheter. Frivillig dödshjälp vid outhärdligt lidande i livets slutskede finns som laglig möjlighet för över 300 miljoner människor i ett ökande antal länder. Även i katolskt dominerade länder som Spanien och Colombia finns nu denna möjlighet medan i Sverige flertalet politiker inte ens vill utreda frågan. Den palliativa vården klarar inte alla patienter med outhärdligt lidande och många hävdar nu att frivillig dödshjälp bör vara en integrerad del av den palliativa vården när denna sviktar och den palliativa verktygslådan är tömd. Det finns mer än 20 års forskning från USA, Nederländerna och Belgien som visar att frivillig dödshjälp fungerar väl och att "det sluttande planet" inte existerar medan däremot människors efterfrågan har ökat samtidigt som tabu-föreställningar och rädsla hos vårdgivare avtagit. Bakom motståndet mot dödshjälp finns ofta religiösa idéer om att livet är heligt etc.

Medicinska panelen videofilmades och återfinns på Youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=ILzwX_RwN9g

2.3.2 Politikerpanelen: "Frivillig dödshjälp - en mänsklig rättighet i livets slutskede"

Medverkande: Barbro Westerholm, Riksdagsledamot, (L) Josefin Malmqvist, Riksdagsledamot, (M) Anders Österberg, Riksdagsledamot, (S) Rasmus Ling, Riksdagsledamot, (MP) Per Ramhorn, Riksdagsledamot, (SD) Staffan Norberg, Riksdagsledamot, (V) Lina Nordquist, Riksdagsledamot, (L), Moderator RTVD.

Självbestämmande och integritet hos svårt sjuka och döende patienter är viktiga mänskliga rättigheter. Svensk lagstiftning om frivillig dödshjälp vid outhärdligt lidande i livets slutskede rymmer oklarheter i beaktande av att Europakonventionen för mänskliga rättigheter (EKMR) nu är lag i Sverige. EKMR innehåller ett viktigt regelverk som är relevant för svensk lagstiftning i fråga om dödshjälp. Frivillig dödshjälp vid outhärdligt lidande i livets slutskede finns som laglig möjlighet för över 300 miljoner människor i ett ökande antal länder medan svenska riksdagsledamöter är okunniga om EKMR. Bakom motståndet mot dödshjälp finns ofta religiösa idéer om att livet är heligt etc. Webinariet syftar till att klargöra varför den svenska riksdagen är kunskapsresistent och vidmakthåller en beröringskräck för att ta tag i frågan om dödshjälp när allt hopp är ute.

Politikerpanelen videofilmades och återfinns på Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=HH21qOZ5ifc>

2.3.3 Juristpanelen: ”En ny lagstiftning om det självvalda livsslutet?”

Medverkande: Stefan Lindskog, Fd ordförande i Högsta domstolen Lena Holmqvist, Fd universitetslektor, Juridiska inst., Uppsala universitet Krister Thelin, Fd domare och ledamot av FNs kommitté för mänskliga rättigheter Walter Guldbrandzén, Jurist med specialisering i Europarätt Håkan Torngren, Fd förbundsjurist och ledamot i Arbetsdomstolen Staffan Bergström, Professor, Moderator, RTVD

Självbestämmande och integritet hos svårt sjuka och döende patienter är viktiga mänskliga rättigheter. Svensk lagstiftning om frivillig dödshjälp vid outhärdligt lidande i livets slutskede rymmer oklarheter i beaktande av att Europakonventionen för mänskliga rättigheter (EKMR) nu är lag i Sverige. EKMR innehåller ett viktigt regelverk som är relevant för svensk lagstiftning i fråga om dödshjälp. Frivillig dödshjälp vid outhärdligt lidande i livets slutskede finns som laglig möjlighet för över 300 miljoner människor i ett ökande antal länder. Det finns mer än 20 års forskning från USA, Nederländerna och Belgien som visar att frivillig dödshjälp fungerar väl och att "det sluttande planet" inte existerar medan däremot människors efterfrågan har ökat samtidigt som tabu-föreställningar och rädsla hos vårdgivare avtagit. Bakom motståndet mot dödshjälp finns ofta religiösa idéer om att livet är heligt etc. Webinariet syftar till att öka klarheten kring dessa frågor.

Juristpanelen videofilmades och återfinns på Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=KQ0zbyUXIaM>

2.4 Oktober-seminariet i Stockholm (2021-10-13)

Ellis Wohlner lade ned ett mycket omfattande förarbete med korrespondens med inbjudna internationella gäster. Inledningsvis gavs en historisk presentation av dödshjälpssituationen i Sverige, inklusive Staffan Bergströms uppmärksammade fall förra våren. Panelens internationella gäster utgjordes av: Peg Sandeen (Executive director för Death With Dignity Oregon), Helen Long (CEO, Dying With Dignity Canada) och Dieter Biernbacher (vice ordförande för Tysklands

motsvarighet till Dying With Dignity). Alla gav en översiktlig historisk redogörelse hur man kommit fram till den lagstiftning som nu är på plats i respektive land. I Oregon har dödshjälp varit lagligt sedan 1997 och den väletablerade "Oregonmodellen", som ofta refereras till i dödshjälpsdebatten, redovisades med sina styrkor och tillkortakommanden. Man har även kunnat inspirera andra stater i USA (totalt nu 11) till liknande lagstiftning.

I Kanada har lagstiftningen präglats mycket av prejudicerande fall vilket 2016 mynnade ut i en legalisering av dödshjälp. Kanadas lag om dödshjälp tvingades fram av landets högsta domstol efter deras beslut dödshjälp är en mänsklig rättighet. Lagen har nu kommit att utvidgas till att inkludera även vissa icke-palliativa diagnoser.

I Tyskland har högsta författningsdomstolen nyligen accepterat assisterad dödshjälp som en mänsklig rättighet. Här stadfästs att staten ej har rätt att interferera med en människas identitet och integritet, vilket inkluderar en autonomi även rörande den egna döden; således en betydligt mer liberal lagstiftning som ej begränsar till allvarlig och obotlig sjukdom. Rent konkret hur lagstiftningen ska implementeras är alltså ej helt klargjort utan förväntas utformas i närtid.

Walter Gulbrandzén, svensk jurist specialiserad på europeisk rätt, gav ett mer juridiskt perspektiv på sakfrågan. Enligt Europakonventionen för mänskliga rättigheter, som blev svensk lag 1994, lyfts självbestämmandet kring den egna döden fram men det kan konstateras att majoriteten av medlemsstaterna fäster större vikt vid att skydda en individs liv framför hans rätt att avsluta det. I enlighet med denna lagstiftning har Sverige inget förbud att assistera vid suicid men huruvida man som läkare kan berövas legitimationen om du bistår vid ett sådant förfarande är faktiskt oprövat.

Oktoberseminariet videofilmades och återfinns på Youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=fjvZD0_Memg

Intervjuer med de utländska föreläsarna kommer att publiceras i första numret av Bulletinen 2022.

2.5 AT-läkarforum i Uddevalla

Inför närmare 300 AT-läkare höll Staffan Bergström en föreläsning 2021-10-27 med titeln *"Den sista friheten – om frivillig dödshjälp när allt hopp är ute."* Den palliativa vården i livets slutskede klarar att befria flertalet döende från lidande i form av smärtor, ångest och andnöd. Men tillgänglig statistik visar att ett par procent lider in i döden även i Sverige. Den palliativa vården måste förbättras så att alla får en värdig sista tid livet. Men erfarna palliativläkare medger att även om den vården håller "världsklass", finns det patienter som inte blir hjälpta. Därför har alltflera länder nu infört en laglig rätt till frivillig dödshjälp integrerad i den palliativa vården. I Europa har

nyligen Tyskland och Spanien sällat sig till andra länder som redan har denna lagliga rätt (Nederländerna, Belgien, Schweiz, Luxemburg) och i ytterligare länder pågår förberedelser (Österrike, Portugal, Italien). Men i vårt land vill vi inte ens utreda frågan: varför har många politiker beröringsskräck för frågan? En livlig diskussion följde då RTVDs roll och arbete klargjordes.

2.6 Bokmässan i Lund

Boken *"Om rätten till min egen död"* är en färsk antologi, utgiven under hösten 2021, vars centrala upphovsperson är Göran Blohm, fd styrelseledamot i RTVD och verksam inom "Litteraturredaktionen", en litterär förening. Staffan Bergström medverkade vid "boksläppet" i Lund 2021-11-15. Av de 28 författarna till essäer, dikter och noveller i antologin var alla utom en, PC Jersild, lokala krafter. Boksläppet kom att rymma en diskussion mellan bidragsgivarna men framför allt mellan två av dem, biskop Johan Tyrberg och PC Jersild, som också båda utmanades av engagerade deltagare i publiken. Dessa ställde riktigt vassa frågor framför allt till biskopen som inte hade någon klar uppfattning i dödshjälpsfrågan men menade att man måste visa respekt för den döende. Bergström kunde informera publiken om RTVD och om vår verksamhet och fick många frågor om dödshjälpen till den ALS-sjuka mannen i juli 2020.

3. RTVD-Bulletinen

RTVD-Bulletinen har under året utkommit med två nummer (94 och 95). Redaktör har varit Filip Wahlberg. Bulletinen har varit fullmatad varje gång och redaktören har till sin hjälp haft ett redaktionsråd bestående av Lina Nordquist, Tina Acketoft, Ellis Wohlner, Rolf Ahlzén och Staffan Bergström. Tidningen finns tillgänglig på nätet på vår hemsida (rtvd.nu).

3.1 Bulletin 94

Detta nummer rymde en sammanfattning av läget i världen och noterade att det finns legalt reglerad dödshjälp av något slag i nio länder med sammanlagt mer än 364 miljoner innevånare. Två av dessa är federationer: USA och Australien. I tio delstater i USA har numera 75 miljoner människor möjlighet att få läkarassisterat livsslut. Flera delstater är på gång. Den första delstat som efter folkomröstning legaliserade dödshjälp var Oregon redan 1998 och den s.k. Oregonmodellen som är väl studerad har använts även av övriga stater i USA. Man kan också notera att ungefär en tredjedel av dem som fått klartecken för dödshjälp dog innan de hunnit få denna, vanligtvis därför att de avlidit av sin grundsjukdom. Men det är allom omvittnat att det har varit en stor trygghet för

patienterna att möjligheten till dödshjälp funnits. Översiktligt berördes Kanada, BeNeLux, Australien, Spanien, Tyskland och några latinamerikanska länder. Kaj Fölsters gripande essä om sina föräldrar gjorde intryck liksom recensioner av nyutkomna böcker. En utförlig artikel om skillnaden mellan självmord och det självalda livsslutet återpublicerades.

3.2 Bulletin 95

Centralt i detta nummer framstår flera starkt berörande brev från läsekretsen om självupplevda döenden. "Nytt i Norden" beskriver utvecklingen i Finland (Juha Hänninen), Island (Bjarni Jónsson), Norge (Olav Weyergang-Nielsen), Danmark (Linda Lund) och Sverige (Staffan Bergström). En "Undersökning om läkarstudenters attityd till dödshjälp" finns med skriven av Rolf Ahlén.

4. RTVD på nätet

4.1 Hemsidan

RTVD's hemsida – www.rtv.d.nu – sköts sedan ett antal år av Berit Hasselmark i samarbete med webbyrån Scoreit AB (Malmö). Här får man nyheter och allmän information som berör dödshjälp och riksföreningen RTVD. Hit inkommer också via info@rtvd.nu frågor av alla slag, t ex enkla frågor, som "Varför skall jag bli medlem i RTVD?" - till "Min sambo behöver dödshjälp NU, kan ni hjälpa henne?" Alla mails - ca 3 - 10/vecka - besvaras. - Berit svarar också i RTVD's telefon (tel nr 076-808 59 72) - det kan bli ca 5 - 10 samtal/vecka. Dessa frågor är ungefär desamma som via mail, men telefonsamtalen tenderar att ta längre tid i anspråk att besvara. Vi har också en egen plats för vår namninsamling (se nedan). Länk till namninsamlingen: <https://rtvd.se/skrivunder/>

4.2 Facebook

Catherine Carlstedt Söderman har ansvar för "Rätten Till en Värdig Död, RTVD", f n med 2045 deltagare. Vi har dessutom en välbesökt Facebook-sida "Rätten till en värdig död - diskussionsforum". Det är en privat grupp, men vem som helst kan be att få vara med. Nämnas bör också den offentliga Facebook-sidan "Vi som stödjer Staffan Bergström".

5. Artiklar i tidskrifter 2021

Flertalet av nedanstående artiklar och andra i ämnet finns på vår hemsida (www.rtv.d.nu).

Nedanstående förteckning omfattar inlägg skrivna av styrelsemedlemmar i RTVD.

5.1 Dagens Nyheter

Staffan Bergström, Torbjörn Tännsjö och Barbro Westerholm: "Schweiz är för dödshjälp vad Polen var för aborter" (2021-06-02)

5.2 Svensk Tidskrift

Sten Niklasson: "Rätten till liv och död" (2021-10-08)

5.3 Dagens ETC

Rolf Ahlzén och Ellis Wohlner: "Säg ja till ett värdigt slut" (2021-11-01)

5.4 Expressen

Staffan Bergström och Claes Hultling: "Frivillig dödshjälp hotar inte funktionshindrade" (2021-02-05)

5.5 Altinget

Staffan Bergström och Catherine Carlstedt Söderman: "Varför duckar riksdagen inför de svårast sjukas lidande?" (2021-10-06)

5.6 Humanisten

Staffan Bergström "Försvar för rätten till sin egen död"

Christopher Hedström: "RTVDs oktoberseminarium"

5.7 Läkartidningen

Staffan Bergström, Johannes Järhult och Gunnar Hagberg (och 186 ytterligare läkare):

Vi behöver en utredning om frivillig dödshjälp (2021-05-28)

5.8 Aftonbladet

Lina Nordquist, Rasmus Ling, Yasmine Bladelius, Jens Holm, Ann-Sofie Lifvenhage, Niels Paarup-Petersen, Tina Acketoft, Helena Storckenfeldt och Annika Hirvonen: ”Sluta ducka – våga tala om dödshjälp” (2021-10-03)

5.9 [Opublicerat]

Sten Niklasson: Dödshjälp/eutanasi – tillämplig rätt i Sverige (kan rekvideras hos förf.)

6. RTVD i massmedia

Staffan Bergström: "Det handlar inte om att förkorta liv" (intervju Dagens ETC 2021-10-23)

7. Internationella kontakter

7.1 World Federation of Right to Die Societies (WFRtDS)

RTVD är en av ca 58 organisationer (medlemmar) i World Federation of Right to Die Societies (WFRtDS) – den paraplyorganisation i världen som söker hjälpa länderna att få laglig eller förbättrad dödshjälp inom de egna gränserna. I november 2021 hölls ett försenat och på grund av pandemin uppskjutet General Assembly Meeting via zoom, i vilket Berit Hasselmark deltog. Bland ärendena under mötet invaldes RTVDs styrelsemedlem Sten Niklasson till ledamot av World Federation Committee för två år. Deltagarna kommer att träffas minst var sjätte vecka under perioden januari-november. Detta är ett mycket viktigt framsteg och följer på Berit Hasselmarks mångåriga arbete och kontakter med federationen.

Christopher Hedström har skrivit ett referat av vårt oktoberseminarium som översatts av Ellis Wohlner och sänts till WFRtDS för publikation.

7.2 Nordiskt samarbete

Rolf Ahlzén har varit ansvarig för de fortsatta nordiska kontakterna. Av pandemiskäl har RTVD varit förhindrat att delta fysiskt i andra nordiska länders sammankomster. Dock hade vi isländsk (Bjarni Jonsson) och en norsk (Anne Kirah) representant med på oktoberseminariet. Inom RTVD försöker vi alltid följa vad som händer inom vårt område även i andra länder.

Staffan Bergström fortsätter att bygga upp “Nordic network of physicians in favour of death with dignity” och har kontakt med Juha Hänninen (FI), Svend Lings (DK), Andreas Wahl Blomkvist (NO) och Bjarni Jonsson (ISL).

8. Namninsamlingen

RTVD har en pågående namninsamling för dödshjälp. Det går att skriva på via hemsidan RTVD. Vi har nu 2021-12-31 totalt 3272 namn. Den påbörjades 2016-11-01 och har visat denna utveckling: 332 (2016), 657 (2017), 391 (2018), 398 (2019), 1047 (2020) och 447 (2021).

9. Intern arbetsfördelning inom styrelsen (Bilaga 1)

Ett reviderat förslag har lagts fram under året om en mera specifik arbetsfördelning inom styrelsen och vi har enats om en uppdragslista som bifogas (Bilaga 1). Bland de specifika uppdragen utgör landbevakningen en viktig del. Betydande framsteg i lagstiftningen har noterats i länder som Nya Zeeland, vissa stater i Australien, Spanien, Portugal, Tyskland och i flera delstater i USA.

10. Medlemmar och medlemsbrev

RTVD hade 2037 medlemmar 2021-01-01, som till 2021-12-31 vuxit med 202 till 2239 (10%). Under året har sänts ut totalt åtta medlemsbrev via e-post via Föreningshusets medlemslistor (skrivna av Staffan Bergström och Catherine Carlstedt Söderman). Ett dilemma har varit att det inte varit praktiskt möjligt att nå ut till medlemmar (som inte har e-post) via vanlig post.

11. Kassörens kommentarer till föreningens ekonomi och bokslut för verksamhetsåret 2021

Föreningen uppvisar för verksamhetsåret 2021 ett överskott om 187 011 kr. Intäkterna ökade till totalt 553 255 kr inkluderande gåvor om 97 155 kr.

Större avvikelser mot budget syns på konton för resor, årsmöteskostnader och marknadsföring. Dessa avvikelser beror på kostnader i samband med den internationella

kongressen som föreningen genomförde under året. Föreningens samlade ekonomiska situation är således mycket stark inför framtiden.

I övrigt hänvisas årets resultat och balansräkning för verksamhetsåret.

Jonas Syrén, kassör RTVD (2022-01-29)

12. Styrelsens sammansättning

Styrelsen har under året bestått av

Staffan Bergström, ordförande

Catherine Carlstedt Söderman, vice ordf.

Jonas Syrén, kassör

Ann-Charlotte Ladan, sekreterare

Rolf Ahlzén, ledamot

Stellan Welin, ledamot

Filip Wahlberg, ledamot

Sten Niklasson, ledamot

Ellis Wohlner, ledamot

Lina Nordquist, ledamot

Tina Acketoft, ledamot

Suppleanter

Björn Ulvaeus

Berit Hasselmark

Christopher Hedström

Carin Olofsson

Revisorer:

Hans Hammarström

Ulla Sellgren

Ann Olsbro (revisorssuppleant)

Valberedning:

Gunnar Hagberg (sammankallande)

Staffan Danielsson

Margareta Sanner

Stockholm den 21 februari 2022

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Staffan Bergström', written in a cursive style.

Staffan Bergström, ordförande

Uppdaterat förslag till arbetsfördelning inom RTVDs styrelse och bland vissa övriga medlemmar i RTVD

Vänner förtroendevalda,

Som ni kanske minns pläderade jag vid årsmötet 2019 för några prioriteringar som jag såg (och ser) som viktiga satsningar för styrelsen inom RTVD. Jag sammanfattade dessa fem "P":

1. Pensionärsorganisationer
2. Präster/religiösa företrädare
3. Politiker
4. Palliativläkare och det palliativa registret
5. Patientorganisationer för funktionshindrade/handikappade

I detta syfte har jag nedan gjort ett utkast till några nya arbetsområden (utöver de redan klara, typ hemsidan, RTVD-Bulletinen etc). Jag hänvisar i punkterna nedan till mina "P"-kategorier och till ett antal länder/stater där det pågår en aktiv opinionsbildnings och/eller ett viktigt lagstiftningsarbete.

Flera punkter välkomna!

1. **Pensionärsorganisationer.**
Kontakter med och föreläsningar inför SPF och PRO samt deras resp. tidskrifter (Ellis Wohlner, Staffan Bergström)
2. **Präster/religiösa företrädare**
Mobilisering av den kristna/religiösa opinion som stöder RTVD genom stimulans till debatt och insändare/artiklar i kristna media Bevakning av Clapham-institutets publikationer och tidningen DAGEN (Stellan Welin)
3. **Politiker**
Kontakt med och mobilisering av nätverket i riksdagen. Anordnande i riksdagen av 2 föreläsningar per halvår (Lina Nordqvist, Tina Acketoft)
4. **Palliativläkare och det palliativa registret**

Inom ramen för uppbyggandet av ett svenskt (och nordiskt) nätverk av läkare till stöd för en utredning om frivillig dödshjälp är denna kategori viktig (Staffan Bergström). Kontakter med och utfående av rapporter från det palliativa registret (Christopher Hedström)

5. Patientorganisationer för funktionshindrade/handikappade
(Claes Hultling; ej i styrelsen, vidtalad och accepterat)

Utöver dessa fem "P:n" finns följande viktiga arbetsuppgifter:

- A) **Almedalen 2021 digitalt** (Gunnar Hagberg, Staffan Bergström, Lina Nordquist, Filip Wahlberg)
- B) **"Nordic network"** (Rolf Ahlzén)
- C) **Internationellt arbete, olika organisationer, WFRtDS etc** (Berit Hasselmark)
- D) **Juristgrupp inom RTVD** (Sten Niklasson)
- E) **Nätverk bland svensk vårdpersonal** (Catherine Carlstedt Söderman)
- F) **Nätverk bland svenska läkare (fn 237 st)** (Staffan Bergström)
- G) **Företagskontakter/näringsliv** (Sten Niklsson)
- H) **Statens medicinsk-etiska råd (Smer)** (Lina Nordqvist)
- I) **Europadomstolen/EU-frågor** (Tina Acketoft)

Landbevakning. Vissa länder är särskilts viktiga att följa och följande ansvarsområden föreslås (pga språksvårigheter har jag varit i personlig kontakt med tre personer med specifik kunskap om Frankrike, Spanien och Tyskland):

- 1) **Kanada** (Ellis Wohlner)
- 2) **Nederländerna** (Rolf Ahlzén)
- 3) **Belgien, Luxemburg** (Catherine Carlstedt Söderman)
- 4) **Schweiz** (Berit Hasselmark)
- 5) **Norge** (Carin Olofson)
- 6) **Danmark** (Tina Acketoft)
- 7) **Finland** (Lina Nordqvist)
- 8) **Frankrike** (Anders Nässil, ej i styrelsen, vidtalad och accepterat)
- 9) **Spanien, Portugal, Colombia** (Unn Brundin, ej i styrelsen, vidtalad och accepterat)
- 10) **England, Irland** (Ann-Charlotte Ladan)
- 11) **Tyskland** (Jörg Carlsson, ej i styrelsen, vidtalad och accepterat)
- 12) **Australien, Nya Zeeland** (Ellis Wohlner)
- 13) **Washington DC – "District of Columbia"** (Ellis Wohlner)
- 14) **Oregon, (delstaten) Washington, Montana** (Filip Wahlberg)
- 15) **Vermont, Kalifornien, Colorado** (Ellis Wohlner)

- 16) **New Jersey, Hawaii, Maine** (Christopher Hedström)
- 17) **Nevada, Arizona, New Mexico (“sydvästra strategin”)** (Christopher Hedström)
- 18) **Österrike** (Tina Acketoft)
- 19) **Italien** (Lina Nordqvist)
- 20) **Island** (Carin Olofson)

Det finns mycket användbara informationskällor på nätet, via Google eller t ex:

<https://www.deathwithdignity.org/news/>

<https://www.worldrtd.net>

<https://www.gogentleaustralia.org.au/newsroom>

<https://camapcanada.ca>

Resultaträkning

	Not	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Resultaträkning			
Föreningens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		456 100	425 372
Gåvor		97 155	65 496
Summa föreningens intäkter m.m.		553 255	490 868
Föreningens kostnader			
Direkta kostnader	2	-187 319	-244 720
Övriga externa kostnader	3	-178 925	-133 337
Summa rörelsens kostnader		-366 244	-378 057
Rörelseresultat		187 011	112 811
Resultat från finansiella poster			
Resultat från finansiella poster - med nedskrivningar i egen post			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		0	154 870
Summa resultat från finansiella poster		0	154 870
Resultat efter finansiella poster		187 011	267 681
Resultat före skatt		187 011	267 681
Årets resultat		187 011	267 681

Balansräkning

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	4	207 531	207 531
Summa kortfristiga placeringar		207 531	207 531
Kassa och bank			
Kassa och bank		891 248	609 529
Summa kassa och bank		891 248	609 529
Summa omsättningstillgångar		1 098 778	817 060
Summa tillgångar		1 098 778	817 060

Balansräkning

	Not	2021-12-31	2020-12-31
<i>Eget kapital och skulder</i>			
Eget kapital			
<i>Eget kapital vid räkenskapsårets början</i>		714 145	446 464
Fritt eget kapital			
Årets resultat		187 011	267 681
<i>Årets resultat</i>		187 011	267 681
<i>Eget kapital vid räkenskapsårets slut</i>		901 156	714 145
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		0	48 615
Övriga skulder		2 199	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	195 423	54 300
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		197 622	102 915
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		1 098 778	817 060

Noter

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

2 Specifikation av resultatposten direkta kostnader

Specifikation av resultatposten direkta kostnader	2021-12-31	2020-12-31
Föreningshuset/Medlreg	-121 395	-138 248
Bulletinen	-65 924	-106 472
	-187 319	-244 720

3 Specifikation av resultatposten övriga externa kostnader

Specifikation av resultatposten övriga externa kostnader	2021-12-31	2020-12-31
Resekostnader	-54 356	-18 099
Årsmöteskostnader	-43 666	-182
Styrelsemöten	-2 800	-1 972
Annonser/Marknadsföring	-27 625	-48 625
Internationella avgifter	-4 200	-4 511
Webbsida	-5 400	-7 525
Bokföring	-26 758	-42 837
Bank o postgirokostnader	-8 553	-7 694
Övriga kostnader	-5 567	-1 892
	-178 925	-133 337

4 Övriga kortfristiga placeringar

Redovisade siffror gäller från 2020. Ej erhållit engagemangsbesked från Swedbank

Övriga kortfristiga placeringar	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Swedbank Robur Fonder	207 531	207 531	408033

5 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	-185 423	-44 300
Bokslutskostnader	-10 000	-10 000
	-195 423	-54 300

Underskrifter av årsredovisning

Ort

Stockholm 2022-

Staffan Bergström
Styrelseordförande

Jonas Syrén
Styrelseledamot

Catherine Carlstedt Söderman
Styrelseledamot

Ann-Charlotte Ladan
Styrelseledamot

Rolf Ahlzén
Styrelseledamot

Stellan Welin
Styrelseledamot

Filip Wahlberg
Styrelseledamot

Sten Niklasson
Styrelseledamot

Ellis Wohlner
Styrelseledamot

Lina Nordquist
Styrelseledamot

Tina Acketoft
Styrelseledamot

Min revisionsberättelse har lämnats den

Hans Hammarström
Revisor

Ulla Sellgren
Revisor